

Datum

2020-10-13

Vår referens

Anna Ekendahl

Utredningssekreterare

anna.ekendahl@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Översyn av hälsa-, vård- och omsorgsnämndens restaurangverksamhet mm. HVO-2020-2837

Sammanfattning

I linje med kommunfullmäktiges budget 2020 ser hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen över effektiviseringar av verksamheten. Förvaltningens bedömning är att resurserna inom vissa verksamheter skulle kunna omfördelas för att på ett mer ändamålsenligt sätt överensstämja med Malmöbornas behov. Förvaltningen ser även behov av att utveckla viss verksamhet för att öka kvaliteten för den enskilde.

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen föreslår därför att nämnden beslutar att avveckla tillagningsköket på trygghetsboendet Lekatten och mötesplatsen Dammmfrigården, samt att minska öppettiderna på Dammmfrigårdens mötesplats. Samtidigt föreslås förvaltningen ges i uppdrag att utveckla måltider både på förvaltningens mötesplatser och särskilda boenden. Förvaltningen ges även två utredningsuppdrag gällande möjligheten att äta i gemenskap på samtliga mötesplatser samt utreda insatsen måltid i ordinärt boende utifrån jämlikhet och effektivitet.

Förslag till beslut

1. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden avvecklar restaurangköket på mötesplatsen Dammmfrigården och trygghetsboendet Lekatten under hösten 2020.
2. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ändrar öppettiderna på restaurang Dammmfrigården med resultatet att restaurangen är stängd på helgen.
3. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utveckla måltiden för besökare på mötesplatserna samt att utreda möjligheten för måltid i gemenskap på samtliga av förvaltningens mötesplatser. Utredningsuppdraget ska fokusera på samarbete med närliggande aktörer inom restaurangbranschen, offentliga såväl som privata.
4. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utveckla måltiden för boende på särskilt boende.
5. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda biståndet måltid i ordinärt boende.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse HVON 20-10-28 Förändring av restaurangernas tillagningskök

- Översyn av restauranger i hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningens regi

Beslutsplanering

Hälsa-, vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott 2020-10-20

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden 2020-10-28

Ärendet

I linje med kommunfullmäktiges budget 2020 ser hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen över effektiviseringar av verksamheten.¹ Enligt budgeten ska effektiviseringar i första hand ske genom att minska kostnader för administration, genom ett ökat samutnyttjande av lokaler och genom digitalisering och användande av ny teknik. Förvaltningens bedömning är att resurserna inom vissa verksamheter skulle kunna omfördelas för att på ett mer ändamålsenligt sätt överensstämja med Malmöbornas behov. Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen föreslår därför att nämnden beslutar att avveckla tillagningsköket på trygghetsboendet Lekatten och mötesplatsen Dammfrigården, samt att ändra öppettiderna på den sistnämnda till att endast hålla öppet på vardagar samt röda dagar som förefaller mellan måndag till fredag. Samtidigt ges förvaltningen i uppdrag att utveckla måltider både på förvaltningens mötesplatser och särskilda boenden. Förvaltningens ges även två utredningsuppdrag gällande möjligheten att äta i gemenskap på samtliga mötesplatser samt utreda insatsen måltid i ordinarie boende utifrån jämlikhet och effektivitet.

Avveckling av tillagningskök och minskade öppettider

I dagsläget finns ingen ekonomisk bärkraft i förvaltningens restaurangdrift. Däremot finns det sociala värden som behöver beaktas samt förtjänster kopplat till ett hälsopreventivt arbete, vilka är svåra att beräkna. Ur ett socialt och ekonomiskt perspektiv kan hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen organisera köks- och restaurangverksamheten på olika sätt. Förvaltningens förslag på förändring är att nämnden behåller samtliga restauranger, men att tillagning endast sker vid Mathildenborg och Tuppen. Resterande restauranger fungerar som mottagnings- och serveringskök. Förslaget innebär således att tillagningsköken på trygghetsboendet Lekatten och på mötesplatsen Dammfrigården avvecklas. Kostnaden per tillagad portion på Lekatten är svår att försvara, mestadels på grund av det låga antalet producerade portioner. Kocken flyttas till ett annat kök som har en vakant tjänst. Även tillagningsköket på Dammfrigården avvecklas, vilket är i behov av en renovering av tillagningsköket som förvaltningen då inte behöver bekosta. Den totala produktionen förväntas ligga på samma nivå som idag och målgruppen har fortsatt tillgång till gemensamma måltider. Arbetet återrapporteras till nämnden genom ordinarie avrapportering av verksamheten.

Utveckla måltiden på mötesplatserna

Med hög ålder ökar risken att drabbas av olika sjukdomar, bland annat undernäring. Undernäring kan leda till minskad muskelmassa, vilket ökar risken för fallskador samt minskad funktionsförmåga och möjligheten att klara sig själv. Även den psykiska hälsan kan försämrans. Möjligheten att äta i gemenskap med andra kan ha stor betydelse och förebyggande verksamheter som aktivt bjuder in äldre personer har en viktig roll för att utöka äldres sociala sammanhang och skapa delaktighet. Många föredrar en måltid i gemenskap hellre än att äta på egen hand, generellt medför det också att den enskilde får i sig mer mat jämfört med om den enskilde åt ensam.

¹ Malmö stads budget 2020: Tillsammans för ett öppet och tryggare Malmö. Malmö stad; 2020.

När förvaltningen genomförde projektet ”Måltid som en gemensam aktivitet” på förvaltningens mötesplatser, framkom från besökare att måltider antingen behöver vara spontana eller något utöver det vanliga. Kostenheten tillsammans med avdelningen för hälsa och förebyggande uppdras tillsammans utveckla den gemensamma måltiden på förvaltningens mötesplatser. Arbetet ska ske i samråd med målgruppen. Syftet är att öka andelen besökare på förvaltningens restauranger för att fler äldre ska få äta i gemenskap. Arbetet ska ingå i den ordinarie verksamhetsutvecklingen och åiterrapporteras till nämnden genom ordinarie avrapportering av verksamheten.

Förvaltningen ges även i uppdrag att se över möjligheten för besökare att äta i gemenskap på samtliga av förvaltningens mötesplatser. Uppdraget ska utreda möjligheten att involvera aktörer i närområdet till respektive mötesplats, med fokus på att identifiera möjligheter och svårigheter med transport samt betalning mellan den enskilde och aktören som levererar mat. Utredningen rapporteras till nämnden senast 2021-06-30.

Utveckla måltiden på särskilt boende

Förvaltningen ser ett behov att utveckla måltiden i särskilt boende. Arbetet bör ingå i den kontinuerliga verksamhetsutvecklingen och åiterrapporteras till nämnden genom ordinarie avrapportering av verksamheten.

Utreda måltider i ordinärt boende

Enligt förvaltningens riktlinjer för biståndsbedömning kan insatsen om måltid i ordinärt boende ”innefatta att en eller flera gånger dagligen få hjälp/stöd med tillagning av enklare måltider, uppvärmning av mat eller att mat hämtas från ett närliggande ställe som erbjuder färdiglagad mat, till exempel restaurang eller butik. Formen för hjälp/stöd att bereda måltider bestäms utifrån brukarens önskemål och kan variera mellan olika dagar”.² Inom ordinärt boende hämtas mat från olika ställen beroende på den enskildes önskemål och närliggandeprincipen, vilket innefattar privata aktörer så som dagligvaruhandel och restauranger såväl som förvaltningens egna restauranger. Insatsen utförs delvis på olika sätt beroende på geografiskt område, eftersom insatsen ska utgå från närliggandeprincipen. Förvaltningen ser ett behov av att kartlägga hur insatsen utförs och att säkerställa att den utförs både jämlikt och effektivt. Utredningen rapporteras till nämnden senast 2021-06-30.

Konsekvenser för Malmöbon

Restaurangerna stänger främst på grund av att de har för få besökare och därför inte klarar av att gå runt ekonomiskt, därför antas konsekvenserna bli relativt små för Malmöbon. På trygghetsboendena Lekatten, Havsuttern och mötesplatsen Ignis kommer det fortfarande att levereras mat av samma kvalitet, även om tillagningsköket på Lekatten stängs ned. Gällande förändrade öppettider på Dammmfrigårdens restaurang, finns restaurangen på Tuppen mötesplats som har öppet på helgen och är beläget cirka 1 500 meter från Dammmfrigårdens restaurang. Mathildenborgs restaurang har även öppet på helgen. Aktiviteter som planerats på helgen på Dammmfrigårdens mötesplats kan genomföras om arrangör tilldelas en elektronisk nyckel (tagg) som gör att de får tillgång till lokalerna.

De utvecklingsarbete som förvaltningen uppdras förväntas leda till en mer anpassad måltid, både för personer boende i särskilt boende och besökare på förvaltningens restauranger. Arbetet

² Riktlinjer för biståndsbedömning i ordinärt boende och särskilt boende enligt Socialtjänstlagen (SoL). Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen; 2019.

förväntas också i längden leda till en ökad tillgång på en gemensam måltid vid samtliga mötesplatser och resultera i en ökad jämlikhet i Malmö stad.

Ansvariga

Tilde Tibblin Planeringssekreterare

Gisela Öst Förvaltningsdirektör